

KESKKONNAAMET

KORRALDUS

21.05.2024 nr DM-126868-15

Hagudi V geoloogilise uuringu loa nr L.MU/521118 andmine

1. OTSUS

Arvestades alljärgnevat, võttes aluseks maapõueseaduse § 26, § 32, § 35 ning **Osaühingule Elektriväli** 02.01.2024 esitatud taotluse, **otsustan:**

1.1. Anda Osaühingule Elektriväli (registrikood 10676075) geoloogilise uuringu luba nr L.MU/521118 Hagudi V uuringuruumis kehtivusajaga kolm aastat.

1.2. Avalikustada Osaühingule Elektriväli Hagudi V uuringuruumi uuringuloa L.MU/521118 andmine ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

1.3. Korraldus jõustub Osaühingule Elektriväli teatavaks tegemisest.

Käesolev korraldus on uuringuloa nr L.MU/521118 lahutamatu osa. Uuringuluba nr L.MU/521118 on kättesaadav keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS.

2. ASJAOLUD

Osaühing Elektriväli (registrikood 10676075, aadress Tamme tn 9, Uusküla, Rapla vald, Rapla maakond) esitas 02.01.2024 Keskkonnaametile esmataotluse Hagudi V uuringuruumi geoloogilise uuringu loa (*uuringuloa*) taotluse (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis, *edaspidi KOTKAS* 02.01.2024 dokumendina nr DM-126868-1).

Taotletav Hagudi V uuringuruum teenindusala pindalaga 5,30 ha asub Rapla maakonnas Rapla vallas Hagudi külas Jaagu-Jüri kinnistul (tunnus 66903:003:0003, maatulundusmaa 100%). Kinnistu kuulub eraomandisse (OÜ Elektriväli). Taotlus on esitatud eesmärgiga uurida maavarade registris arvel olevat maavara kuni maavarakihi lamamini (kuni 10 m praegusest maapinnast), et tulevikus saaks kogu maardla maavaravaru sügavuti sh säästlikult ammendatud.

Taotletava uuringuruumi teenindusala kattub pindalaliselt osaliselt Hagudi kruusamaardla (registrikaart nr 0724) ehituskruusa aktiivse tarbevaru 20 ja 21 plokkidega, ehitusliiva aktiivse tarbevaru 22 plokiga ja täiteliiva aktiivse tarbevaru 23 plokiga. Sügavuti läheb taotletav uuringuruum arvel olevatest plokkidest sügavamale ning samuti on uuringuruumis sees ~0,7 ha suurune uurimata ala plokist 20 ida suunas.

Taotletav Hagudi V uuringuruum külgneb põhjast Hagudi II kruusakarjääriga ja taotletava Hagudi IV uuringuruumiga. OÜ Elektriväli kaevandab Hagudi II kruusakarjääri mäeeraldisel (pindala 15,80 ha) maavara kaevandamise loa Rapm-070 (kehtivusega kuni 01.09.2039. a) alusel ehituskruusa ja ehitusliiva. 05.10.2023. a registreeriti Keskkonnaameti keskkonnalubade dokumentide registris Hagudi IV geoloogilise uuringu loa esmataotlus (dokument nr DM-126039-1).

Uuringruumi planeeritakse kuni 15 puurauku/kaevandit, uurimissügavusega kuni 10 m. Kaevandite ja puuraukude arv on loa taotluses arvestatud varuga. Eelduste kohaselt tehakse uuringruumi maksimaalselt 8 uuringuauku. Juhul kui enne jõutakse teha ära Hagudi IV uuringuruumi geoloogiline uuring, saab kasutada ka selle uuringu andmeid. Kaevandid kaevatakse ja/või puuraugud puuritakse kuni kasuliku kihi lamamini, aga mitte sügavamale kui 10 m maapinnast.

Rajatud uuringupunktides määratakse materjali paksus, kirjeldatakse maavara ja selle lamami setteid. Kogu kasuliku kihi ulatuses võetakse proovid litoloogiliste erimite kaupa laboratoorseteks määranguteks. Põhjavee ilmnemise korral mõõdetakse kõikides rajatud uuringuaukudes veetase maapinnast ning arvutatakse veetaseme absoluutkõrgused. Uuringu teostaja on Inseneribüroo STEIGER OÜ (registrikood 11206437, aadress Männiku tee 104/1, Nõmme linnaosa, Tallinn, Harju maakond). Loa taotletav kehtivusaeg on 3 aastat.

Hagudi V uuringuruumi piiresse jäävad Hagudi kruusamaardla plokid: - ehituskruusa aktiivse tarbevaru plokk 20 (pindala 1,12 ha, maavaravaru 61 tuh m³); - ehituskruusa aktiivse tarbevaru plokk 21 (3,85 ha, 48 tuh m³); - ehitusliiva aktiivse tarbevaru plokk 22 (3,85 ha, 107 tuh m³); - täiteliiva aktiivse tarbevaru plokk 23 (3,85 ha, 29 tuh m³).

Eeldades, et maavaraks sobilikke setteid leidub uuringuruumis ligikaudu 5 ha suurusel pindalal ning kasuliku kihi paksuseks on keskmiselt 7 m, on maavara hinnanguliseks mahuks ~350 tuh m³.

Taotletava uuringuruumi teenindusala lääneservast ~50 m kaugusele jääb riigitee Tallinn - Rapla - Türi nr 15 äärmise sõiduraja välimine serv. Taotletava uuringuruumi idaküljel kulgeb avalikus kasutuses olev Hagudi-Nõmmekõrtsi tee nr 6690267, mille äärmise sõiduraja välimisest servast jäävad taotletav uuringuruum ~5 m kaugusele. Taotletavast uuringuruumist Rapla linnani on ligikaudu 5 km, Hagudi alevikuni ligikaudu 2 km. Rail Baltic raudtee kavandatud trassikoridor jääb taotletavast uuringuruumist ~3,6 km kaugusele lääne suunda.

Lähimad majapidamised jäävad taotletavast uuringuruumist ~120 m edela suunda üle maantee kinnistule Lehe (tunnus 66903:003:1541), ~490 m kaugusel loode suunda üle maantee kinnistule Kruusiaugu (tunnus 66903:003:0113), ~630 m põhja suunda kinnistule Rebase (tunnus 66903:003:0174), ~260 m ida suunda kinnistule Sepa (tunnus 66903:003:1060) ja ~270 m ida suunda kinnistule Karjatse (tunnus 66903:003:0017).

Taotletav uuringuruum ei jää Natura 2000 võrgustiku- ega looduskaitsealale, seal ei ole

muinsuskaitseobjekte, puuduvad hoonestus ja kommunikatsioonid. Lähimad looduskaitse kitsendused jäävad taotletavast uuringuruumist ~3 km lõuna suunda (Ridaküla hoiuala), ~3,5 km loode suunda (Rabivere maastikukaitseala) ja ~6 km kirdesse (Mahtra looduskaitseala). Taotletav uuringuruum paikneb rohevõrgustiku rohekoridoril.

Uuringuloo taotlust on kontrollinud maavarade registri vastutav töötaja Maa-amet (09.01.2024 kiri nr 9-3/24/81-2, registreeritud numbriga DM-126868-2).

Riigilõivu seaduse § 136¹ lõike 1 kohaselt on riigilõiv 400 eurot tasutud 02.01.2024. Maapõueseaduse (*MaaPS*) § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse uuringuloo andmise ja muutmise menetlusele haldusmenetluse seaduse (*HMS*) avatud menetluse sätteid, arvestades *MaaPS* erisusi.

MaaPS § 30 lõike 2 alusel avaldas Keskkonnaamet uuringuloo menetluse algatamise teate 22.01.2024 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ning teavitas avatud menetluse algatamisest 22.01.2024 kirjaga nr DM-126868-3. Kuni uuringuloo andmise või andmisest keeldumise otsuse tegemiseni on igaühel õigus esitada Keskkonnaametile taotluse kohta põhjendatud ettepanekuid ja vastuväiteid.

Avalikustamise käigus laekus asjast huvitatud isikutelt mitu kirja.

1. 24.01.2024 edastatud kirjas (registreeritud KOTKAS-es 25.01.2024 numbriga DM-126868-5) palus kodanik selgitusi menetluse käigus tekkinud küsimustele. Samuti andis kodanik teada soovist edasise menetluse käigu osas teavitusi saada.

Keskkonnaamet edastas selgitused tekkinud küsimustele 29.01.2024 kirjaga number DM-126868-7.

2. 24.01.2024 edastatud kirjas (registreeritud KOTKAS-es 25.01.2024 numbriga DM-126868-6) andis kodanik teada soovist edasise menetluse käigu osas teavitusi saada.

3. 15.02.2024 edastatud kirjas (registreeritud KOTKAS-es 15.02.2024 numbriga DM-126868-8) andis kodanike huvisid esindav organisatsioon teada soovist menetluse käigu osas teavitusi saada ning laiendas huvi ka teistele Hagudi piirkonnaga seotud menetlustele.

Keskkonnaamet täiendas menetlusosaliste nimekirja ja arvestab sooviga piirkonna menetluste puhul.

4. 18.02.2024 edastatud kirjas (registreeritud KOTKAS-es 21.02.2024 numbriga DM-126868-9) teavitati Keskkonnaametit kodanike pöördumisest Rapla Vallavolikogu poole.

5. 27.03.2024 edastatud kirjas (registreeritud KOTKAS-es 01.04.2024 numbriga DM-126868-10) esitati Keskkonnaametile mitmed ettepanekud ja vastuväited geoloogilise uuringuloo taotlusele.

Keskkonnaamet edastas kirja uuringu loa taotlejale, Osaühingule Elektriväli (kiri registreeritud KOTKAS-es 03.04.2024 numbriga DM-126868-11) ning saatis ettevõtte poolt 10.04.2024 esitatud selgitused ja vastused (kiri registreeritud KOTKAS-es 12.04.2024 numbriga DM-126868-12) kirjaga 18.04.2024 registreeritud KOTKAS-es numbriga DM-126868-13.

MaaPS § 27 lõike 7 kohaselt saatis Keskkonnaamet 22.01.2024 kirjaga nr DM-126868-4 teate avatud menetluse algatamisest ning uuringuloo taotluse kirjaliku arvamuse saamiseks taotletava uuringuruumi asukoha kohaliku omavalitsuse üksusele (Rapla Vallavalitsus) tähtajaga kaks kuud.

Rapla Vallavalitsus määratud tähtaja jooksul arvamust ei esitanud. Vastavalt HMS § 16 lõikele 2 jätkub menetlusprotsess.

MaaPS § 30 lõike 5 alusel pani Keskkonnaamet õigusakti eelnõu koos seletuskirja ja taotlusele lisatud ning menetluse käigus haldusorganile esitatud või tema poolt koostatud muude asjasse puutuvate oluliste dokumentidega avalikkusele tutvumiseks välja 23.04.2024 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded, ettepanekute ja vastuväidete esitamise tähtajaks kaks nädalat teate avaldamisest alates. Lisaks teavitati asjast huvitatud isikuid 23.04.2024 kirjaga nr DM-126868-14.

Avalikustamise käigus ettepanekuid ega vastuväiteid ei laekunud.

Vastavalt HMS § 49 lõikele 1 peab loa andja andma enne haldusakti väljastamist, huvitatud isikul ja isikul, kelle õigusi võib avatud menetluse korras antav õigusakt puudutada ja lõikele 3 taotluse esitajale, võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamus ja vastuväited.

Keskkonnaamet küsis Osaühingult Elektriväli 23.04.2024 kirjaga nr DM-126868-14 arvamust või vastuväiteid uuringuloo andmise korralduse ja uuringuloo eelnõule kahe nädala jooksul kirja saatmisest. Samuti saadeti eelnõu tutvumiseks Rapla vallale.

Ettepanekuid ja vastuväiteid ei esitatud.

3. KAALUTLUSED

Geoloogiline uuring on maavara arvele võtmise ja kaevandamise eesmärgil tehtav geoloogiline töö (MaaPS § 4 lõige 2). Geoloogilise uuringu läbi viimine on lubatud vaid uuringuloo alusel (MaaPS § 17 lõige 2). Vastavalt uuringuloo saamiseks esitab taotleja loa andjale taotluse (MaaPS § 27 lõige 1). Uuringuloo andjaks on Keskkonnaamet (MaaPS § 26).

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (*KeHJS*) § 11 lõike 3 kohaselt on keskkonnamõju hindamine (*KMH*) kohustuslik KeHJS § 6 lõikes 1 nimetatud tegevuste korral, KeHJS § 6 lõikes 2 nimetatud tegevuste korral tuleb kaaluda KMH algatamist või algatamata jätmist lisades otsusele KeHJS § 6 lõike 3 kohase eelhindamise tulemused. KeHJS § 6 lõike 2 loetelu on § 6 lõike 4 alusel täpsustatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005

määrusega nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu 1“ (edaspidi *määrus nr 224*). Loa taotleja kavandatav tegevus ei kuulu KeHJS § 6 lõike 1 ega ka määruse nr 224 loendisse, mistõttu KeHJS § 3, § 6, § 11 lõike 3 ning määruse nr 224 alusel ei ole antud juhul KMH algatamine kohustuslik, samuti ei ole vajalik eelhindamine ega KMH vajalikkuse kaalumine.

Geoloogilist uuringut võib korraldada ja juhtida selleks teadmisi, oskusi ja kogemusi omav isik (MaaPS § 17 lõiked 3 ja 4). Uuringuloa alusel võib hüdroteoloogilisi töid teha isik, kellel on veeseaduse § 208 punktide 1 kohane tegevusluba.

Geoloogilise uuringu teostaja on Inseneribüroo STEIGER OÜ (registrikood 11206437, aadress Männiku tee 104/1, Nõmme linnaosa, Tallinn, Harju maakond).

Juhul, kui geoloogilise uuringu käigus tekib kaevandamisjäätmekava ja jäätmekava ladestamiskoht ei ole jäätmehoidla jäätmeseaduse (*JäätS*) § 35² tähenduses tuleb uuringuloa taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava (MaaPS § 28 lõige 5). Jäätmekava koostamisel, esitamisel ja kinnitamisel lähtutakse JäätS §-ga 42¹ kehtestatud nõuetest.

Uuringuloa taotluse kohaselt geoloogilise uuringu käigus kaevandamisjäätmekava ei teki ning seetõttu ei ole jäätmekava koostamine ja esitamine vajalik.

Keskkonnaamet kontrollis Osaühing Elektriväli esitatud taotlusmaterjalide vastavust MaaPS, keskkonnaministri 09.01.2020 määrusele nr 1 „Üldgeoloogilise uurimistöö loa ja geoloogilise uuringu loa taotluse esitamise kord, täpsustatud nõuded taotluse kohta, loa andmise kord ning taotluse ja loa andmekoosseis“ ja KeHJS sätestatud nõuetele ning pidas andmeid piisavaks uuringuloa menetlemiseks.

HMS § 3 lõike 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja -vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad võib haldusorgan määrata kaalutusõiguse alusel (HMS § 5 lõige 1). Kaalutusõiguse tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lõige 2). HMS § 53 kohaselt võib haldusaktile kehtestada kõrvaltingimuse seaduses või määrmuses sätestatud juhul või kui kõrvaltingimusega tuleks haldusakt jätta andmata. Vastavalt määruse nr 1 § 4 lõikele 3 kantakse uuringuloa lahtrisse „Täiendavad tingimused“ nõuded, mis seatakse maapõue kaitse ja maavara ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest ning kaevandamisjäätmekava käitlemisest tuleneva kahjuliku mõju vähendamiseks ja vajadusel muud täiendavad nõuded. Geoloogilise uuringu loa omajale kehtivad kõik asjakohased õigusaktides (nt maapõueseadus, keskkonnaseadustiku üldosa seadus, keskkonnatasude seadus, atmosfääriõhu kaitse seadus, veeseadus, looduskaitse seadus, jäätmeseadus jt) sätestatud nõuded. Sellest tulenevalt ei ole tarvidust geoloogilise uuringu loa täiendavate tingimuste osas dubleerida õigusaktidega juba reguleeritud. Uuringuloaga reguleeritakse vaid uuringuruumis ja uuringuruumi teenindusalal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmeid otseselt uuringu teostamisest tulenevatele keskkonnamõjudele.

Loa omanikul kohustus järgida õigusaktides kehtestatud asjakohaseid nõudeid ka ilma nende uuringuloa täiendavateks tingimusteks lisamiseta.

Loa andja kohustus on selgitada välja kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal selgitatakse välja, kas konkreetse loa taotluse puhul esineb MaaPS § 35 sätestatud loa andmisest keeldumise aluseid. Luba antakse, kui keeldumiseks ei esine seaduses sätestatud kaalukat põhjust. Loa andmisest keeldumise alused selgitab välja loa andja.

Keskkonnaamet on hinnanud esitatud taotluse materjale ja menetluse käigus kogutud andmeid ning leidnud, et teadaolevalt käesoleva loa andmisega ei minda vastuollu riigi huviga. Riigi huvi on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strateegiadokumendis „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“.

MaaPS § 35 lõige 1 punktidest 4, 5, 8 ja lõige 2 punktidest 2-3 tulenevat keeldumise alust menetluse käigus ei ilmnenu, mistõttu neid käesolevas korralduses ei käsitleta.

Hagudi V uuringuruumi teenindusala piiresse ei jää Natura 2000 võrgustiku alasid ega muid kaitstavaid loodusobjekte (MaaPS § 35 lõige 1 punkt 11); muinsuskaitseobjekte (MaaPS § 35 lõige 1 punkt 3), mistõttu MaaPS § 27 lõigetes 4-6 nimetatud nõusoleku küsimise vajadust uuringuloa andmiseks ei olnud ja sellest tulenevat keeldumise alust ei esine.

MaaPS 35 lõige 2 punkt 1 sätestab, et uuringuloa andmisest keeldutakse, kui taotlejale on määratud rohkem kui üks karistus kuriteo või väärteo eest uuringu või kaevandamisjäätmete käitlemise valdkonnas ja nende andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus ning Osaühingul Elektriväli ei ole karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest (karistusregistri teade seisuga 20.05.2024).

Eeltoodu alusel võib väita, et MaaPS §-s 35 sätestatud uuringuloa andmisest keeldumise alused puuduvad.

Geoloogilise uuringu luba ei anna uuringuloa omanikule garantiid, et talle hilisemalt antakse maavara kaevandamise luba ning geoloogilise uuringu loa saamisel ei teki õiguspärast ootust kaevandamisloa saamiseks.

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)
Martin Nurme
juhataja
maapõuebüroo

Lisad:

1. Geoloogilise uuringu luba
2. Plaan (Hagudi V).pdf

Teadmiseks: ANNE HEINSALU, DANIEL MELTSAS, HAINER ÕUNAPUU, HELINA ÕUNAPUU, Helle-Mall Riistop, INNA MIKLI, IVO SCHLEICHER, JAN PAEORG, Kuldar Kook, Piret Laur, Rapla Vallavalitsus, REIN LEPPIK, SUURE-JÜRI SEEMNEKESKUS OÜ, TAIVO MADISSON, Toivo Strandberg, Transpordiamet, VALDEK MIKLI

Mihkel Annusver
spetsialist
maapõuebüroo